

KECSKEMÉTI LAPOK.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

Előfizetési díj:

Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr.,
negyedévre 1 frt. 50 kr.

Az előfizetés az év folytán minden hónapban
megkezdhető.

Megjelen hetenként egyszer,
VASÁRNAP.

Az előfizetési pénzek,
úgy a hirdetések is „Tóth László könyvnyom-
dójának” címzendők.

Szerkesztő- és kiadó-hivatal:

BUDAI-NAGY-ÚTCZA 184. SZÁM.

E lap úgy szellemi, mint anyagi részét illető
minden küldemény a szerkesztő- és kiadó-
hivatalhoz intézendő.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor egyszeri hirdetésnél 5 kr.,
többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel ár-
leengedés adatik.

Bélyegdíj minden beigtatásért 30 kr.

Kecskemét, 1877. május 31.

E lapok hasábjain azok t. szerkesztője és egy másik, vele e téren ellentétes állást foglalt cikkíró egy rövid időn napi rendre kerülő kérdésre hívták fel olvasó közönségünk figyelmét; t. i. a jövőben megejtendő tisztújításra, s törvényhatóságunknak azt megelőző újjászervezésére, illetve az e körül követendő elvek- és eljárásra.

Kétségkívül fontos mozzanatai ezek törvényhatósági életünknek, melyek mindnyájunkat legközvetlenebbül érdekelnek. Ugyanazért nem tartom fölöslegesnek, sőt részemről is helyén látom már most jó eleve megvitatni egyes kérdéseket, melyeknek szerencsés megoldásától függ nagyrészt azoknak sikeres keresztül vitele.

A jelzett polemikus cikkek kiterjeszkednek ugyan általánosságban a szervezésre, takarékosagra, stb. de azok iránti nézeteiket nem részletezik. Csupán egy kérdés az, melyre tüzetesen nyilatkoznak, s ellenvéleményeiket igazolni törekednek; s ez az alternatio kérdése.

Nem lévén czéлом ezúttal amaz általánosságban érintett s a szervezésre vonatkozó módosításokat tüzetes bírálat alá venni: csakis arra szoritkozom, mit ez utóbbi kérdésre vonatkozólag ama cikkekből kiolvastam. S így egyfelől igénytelen megjegyzéseimet azokra nézve megtenni, másfelől pedig saját véleményemet is őszintén s leplezetlenül nyilvánítani: volt egyedüli szándékom.

Az elsőrendű cikk írója, — e lapok szerkesztője, — az alternatio visszaállítását hangsúlyozza, úgy lévén meggyőződve, hogy az a város népének egyetértésére s a kedélyek megnyugtatósára kedvező kihatással leend.

Mielőtt az általa ennek igazolására alapul vett okoskodás fonalán tovább mennék s véleményt nyilvánítanék, szabad legyen megelőzőleg másik cikkírónak ez ellen felhozott nehézségeire s illetve ellenérveire szerény észrevételeimet megtenni.

Ha az alternatio — így okoskodik cikkíró — semmire sem vonatkoznék egyébre, minthogy a város lakosai kölcsönösen megegyeznek arra nézve, hogy a városi hivatalokon a vallásfelekezetek aránya szerint megosztóznak, még sem tudnánk az osztóztást helyeselni, mert ez által nagyon könnyen meglehet, hogy hivatalba jut a képtelen, s kimarad az, — ki arra inkább képesítve van; — bocsánat! ez megtörténhetik ugyan, meg is történt, meg is fog történni, — de ennek oka korántsem az alternatióban keresendő, mert szerintem legalább is szegénységi bizonyítvány volna magunkról azt állítani, hogy a mely városban két hitfelekezet, s az értelmiség mindenikben oly erősen van képviselve, mint nálunk, egyik vagy másik alkalmas egyének hiányában szenvedne. Csak ki kell választanunk a leghivatottabbakat, — s az alternatio ezt nem gátolja.

De — folytatja cikkező — nem is képzelhető ily egyetértés, mert pl. polgármestere a városnak csak egy van, hozzá hasonló állású és befolyású tisztviselője nincs, ez tehát egyetértőleg osztóztást tárgyát nem képezheti. — E kifogás meg már az alternationak nem helyes felfogásán alapul, s azt legkevésbé sem dönti meg, mert az nemesak arra vonatkozik és vonatkozott, hogy parallel állású hivatalok a felekezetek közt egyenlően osztassanak meg, hanem kivált arra, hogy ugyanazon hivatalok a választási turnusokban felváltva különböző vallású egyénekkel töltsenek be; — s ha a városnak csak egy polgármestere van is, ez alapon könnyen ki lehet elégíteni az alternatio igényeit.

Még kevésbé állja ki a bírálatot cikkíró azon további állítása, miszerint fel kell tennünk azt, hogy a megválasztandó tisztviselőnél a valláskülömbőség őt saját vallása és az ezt követők iránt elfogulttá és részrehajlóvá teszi, — és hogy nem szolgálhatna a választás nyugalma a győzőpártnak sem. Ő tehát részrehajlásról és küzdelemről beszél ott, hol épen ellenkezőleg a legbékésebb egyetértés s az érdekek kölcsönös kiegyenlítése képezi a választás alapját. — Ha ily megegyezés jó létre, habár csak hallgatag megegyezés is, hol van itt akkor a küzdelem és a győzőpárt, — s mi tehetné a tisztviselőket részrehajlókká? — hiszen ők akkor nem korteskedés útján s nem egy felekezeti többség által, hanem közmegegyezéssel választattak, s lekötözöttségök, valamint függetlenségök is mindenik felekezet irányában egyenlő. Ez esetben győztes az egyetértés, s hol a tisztviselők egy akarattal választatnak, ott a minden iránybani képességre nézve több garancia létezik. — (Sajnos, hogy e teljes megnyugtatóra vezető egyetértést még egy más, t. i. a pártérdek gátolja, — az alternatio elve még itt is üdvös hatással lenne!)

Visszatérve most már az előbbiekre, részemről mindenek előtt azon meggyőződésemnek adok kifejezést, hogy az alternatio kérdése nálunk csakis gyakorlatilag, a tapasztalat alapján dönthető el. Theoretice lehet az ellen súlyos érveket felhozni, s azok előtt részemről is meghajlok, sőt magam is tudnék felhozni, — de azokat az élet és a tapasztalat mind halomra dönti. Lehetetlen ugyanis eltekintenünk azon féltékenykedéstől, melylyel a felekezetek e téren egymás iránt viseltetnek. Már maga azon körülmény, hogy a közhivatalokból az egyes felekezeteknek jutott osztályrész, sőt az azon osztályrészre eső fizetési összeg kiszámítva és folytonos evidentiában van tartva, ezen féltékenykedésről tesz tanúbizonyságot. Ha egy ily ártalmatlan szerrel elejét vehetjük annak, s az által sok más kellemetlen surlódásnak, mért ne alkalmazzunk azt mint czélra vezetőt, ha még annyi érvt lehetne is ellene elméleti szempontból felhozni?

A mi őseink sok dologban igen jó pél-

dával jártak előttünk; — s századok tapasztalataink okulva, az alternatiót, mint soha meg nem sérthető vezérelvet követték, és soha nemesak surlódás, de a féltékenységnek még csak nyoma sem volt a felekezetek közt észlelhető, — s e mellett voltak városunknak folyvást olyan tisztviselői, kiket egyenként mai nap is büszkén emlegethetünk, s mint példányképeket utánozhatunk. Ne akarjunk e tekintetben okosabbak lenni apáinknál s az általuk követett ösvényről eltérni, — jól tudták ők, hogy mit és miért csinálnak, s hogy helyes utat követték, azt a tapasztalás bizonyítja.

Mindezek dacára is nem ohajtom én az alternatio elvi restitutióját, azon merev alakban, melyben ezélt fennállott; hanem igenis oly hallgatag és mintegy természetes figyelembe vételét ez elvnek, mely teljes megnyugtatót keltsen s minden féltékenykedés lehetőségét kizárja. Azt mondja szerkesztő barátom idézett cikkében, hogy ha a vagyon és birtok megköveteli a magáét, megkövetelheti magáét a nép is, s ha a birtok és vagyon egyik felekezetnél jobban van képviselve, a lélekszám pedig egy másiknál, úgy kölesönös méltatás vezethet megnyugtatóra s a közjó érdekében álló egyöntetű munkásságra. Ezt én is elfogadom, s gyakorlati alkalmazását ohajtom, mert úgy vagyok meggyőződve, hogy ha egyetértést és megnyugtatót keltünk, az által a közjó érdekében cselekeszünk. Ennek alkalmazása nem zárja ki másod cikkíró által hangsúlyozott azon követelményeket, melyekkel a megválasztott tisztviselőnek okvetlen birnia kell; — s hogy azon kellek első sorban figyelembe vétessenek, ez egyben neki is igazat adok s vele teljesen egyetértek.

Sz. J.

Városi Nőegyletünk.

A városi Nőegylet közgyűlése, mely f. hó 27-én vasárnap lett volna megtartandó, az egylet tagjainak csekély számú megjelenése következtében nem volt megtartható és az alapszabályok értelmében további két hétre elhalasztatott. A szabályok értelmében a közgyűlés legalább 50 tag jelenlétében tartathatik meg, de nem jelent meg több negyven tagnál, ezek közt tiz választmányi tag. Hogy ez igen rosszúl esett a megjelent tagoknak és a gyengélkedése dacára is megjelent igen tisztelt elnöknőnek, az könnyen érthető. Egyáltalában helyteleníteniünk kell a választmányi tagoknak ez alkalommal mutatott közönyét. Köztudomásúlag a választmány városunk legelőkelőbb és legműveltebb hölgyeit foglalja magában, tehát épen azoka, kik az egylet kormányzatára leghivatottabbak lennének és kiknek részéről a nagy közönség az ügyszeretetet és érdeklődést méltán megvárhatja; ha ők mutatnak közönyt, mit lehet várni azon tagoktól, kik az egylet vezetésétől távol állnak? Ne vegyék rosz néven az igen tisztelt hölgyek, ha ez alkalommal magatartásukat bírálgatjuk; de mindenesetre tesszük ezt a nagy közönség és az ügy érdekében. A nemes ambitio sokak részéről megvan, hogy a választmányba beválasszassanak, de ne méltóztassanak megfelekezni, hogy a választmányi tagság az illetőkre nézve kötelességekkel is jár.

A Nőegylet, illetve a választmány dicsekedhetik azzal, hogy a nagy közönség által minden vállalatában, mely az egylet javára terveztetett, a legnagyobb

mérven, a legnagyobb készséggel támogattott és ezen általános pártolásnak köszönheti a jelentékeny eredményt, melyet felmutatni képes, mert az egylet most már 7—8 ezer forintnyi tőkével rendelkezik, tehát oly összeggel, melylyel kevés vidéki egylet dicsekedhetik: az egylet számit mintegy 500 tagot, mely szám öt kétségen kívül az elsőrendű egyletek sorába emelte, méltó tehát minden tekintetben a támogatásra, melyben részesítették, de méltó arra is, hogy igazgató-választmánya érdeklődést és tevékenységet fejtsen ki az egylet ügyeinek vezetésében és támogassa derék elnökét, kinek tapintatos vezetése alatt oly szép felvirágzásnak indult.

Ne feledje a tisztelt választmány, hogy a Nőegylet most igen fontos teendőik küszöbén áll; az árva- és szegényekházának ügye most foglalkoztatja jobban mint valaha a városi törvényhatóságot, közel jövőben kilátásba van helyezve ezen ügynek rendezése és szabályozása, igen természetes, hogy a Nőegylet tevékenysége itt nagy mérvben igénybe lesz véve és szép, magaslatos szerep jut neki. Itt lesz az idő megmutatni, mennyire érdemes a bizalomra, melylyel lépten-nyomon találkozott és mennyire áll feladatának színvonalán. Félre tehát a közönyvel, mely hervasztó lehelletével a tetteröt bénítja, a magasra törekvésnek szárnyát szegi és lassú halált hord méhében. Nem ezt várjuk mi városunk nemeskeblű hölgyeitől, hanem igenis várunk tőlük nemes tüzü lelkesedést, a női szív azon nemes nyilatkozatát, melynek oly sok magasztost köszön az emberiség és társadalom.

Befejezzük ezen rövid felszólalásunkat azon reményben, hogy a kitűzött időben az egylet tagjai tömeges megjelenésükkel az elkövetett hibát helyre fogják hozni és megőrzik a tekintélyt, mely a nőegylet közgyűlését méltán megilleti. —y—

A törökök Magyarországon.

Böngészet a hódoltság történeti emlékeiből.

Közlő: Dr. Dékány Ráfael.

(Folytatás).

II.

Adózás.

A török birodalom szervezete eredetileg és még akkor is, midőn a magyar alföld török uralom alatt állott, merőben katonai alapra volt fektetve. A török haderő magva, katonaságának java és főereje, — mely alapításától fogva mintegy háromszáz évig, a birodalom fénykorában Európának legkitűnőbb, legvitézesebb hadserege volt, — eleinte nem benszülöttekből, vagy legalább nem született mozlimekből, hanem részint a meghódított tartományok lakosaitól beszédett, részint hadviselés közben elrabolt keresztény gyermekekből, laktanyai tömeges neveltetés, szigorú rend és szabályos kiképzetés útján alakított. A gyalognak janicsár, a lovasnak szpáhi volt neve. A janicsár általában zsoldos volt, a szpáhi részint zsoldban tartatott, részben a meghódított tartományokban részére kijelölt ingatlan birtok jövedelméből élt, mint annak hűbéres birtokosa. A zsoldos nép, gyalog és lovas egyiránt, legtöbbször a fővárosban tartatott; a meghódított tartományokban csak a nagyobb és veszélyesebb pontokon álló végvárak-

hoz, de az őrség számához képest aránylag kis számban alkalmaztatott. Azon lovasság, mely a meghódított tartományokból részére kiosztott földek jövedelmére volt utalva, szintúgy szpáhi nevet viselt s mintegy tartalékként szolgált a hasonló zsoldosnak, de attól szervezeténél fogva lényegesen különbözött: ezen csapat volt birtokosa a török birodalom nagyobb részének s ezen birtokok szerént történt a meghódított tartományok felosztása is; a leigázott népekkel ez volt közvetlen érintkezésben, s ha a zsoldosok hivatása kiváltképpen a hódítás vala, a hűbéresek feladata volt a birtok állandóvá tétele. Mihelyt a török valamely területet elfoglalt, az egészet kiosztotta katonái közt, mint tulajdonát, nem tekintve az előbbi birtokos jogaira; — a vidék főhelyén ezen új birtokosoknak egy főnöke maradt, kinek a hűbéresek engedelmességgel tartoztak. Hogy ezen birtoklás mennyire katonai természetű volt, mutatják annak elnevezései: a kiosztott birtokoknak kilidzs azaz kard volt neve; magát a birtokost szpáhinak vagy lovas katonának nevezték; a kerületi parancsnokot szandzsák-bégnek vagy zászlófejedeleme-nek, kerületét pedig, mely számos kardbirtokot foglalt magában, szandzsák-nak azaz zászlónak hitták; ezen földek jövedelme harci jutalomnak nevezetett, melyből a birtokos jövedelmei arányában fegyveres szolgálatait, vagyis magához hasonló lovas katonákat tartani tartozott, kiknek neve zsebely vagy pánczélos volt. Ezen birtokok kizárólag csak katonai szolgálatok fejében osztattak ki és így a szpáhi valóságos török hűbéres volt. Az ily birtokot sem eladni, sem elcserélni, sőt még földarabolni sem volt szabad, mert a birtokos minden ötezer oszpora jövedelem után egy fegyverest tartozott kiállítani, a megosztás tehát könnyen csorbát ejthetett volna a kiállítandó katonák számában; de ha csak egyetlenegy oszpora hiányzott is az ötezerből, a szpáhi csak maga tartozott szolgálatot tenni, és így nem a birtok föld terjedelme jött tekintetbe, hanem a birtokos által beszédett adó mennyisége: a helyett tehát, hogy a török kormány maga szedte volna be az adót s aztán kincstárából fizette volna hadseregének szóban forgó részét, — a lovas katona közvetlenül maga vette föl emberei és maga számára a meghatározott mennyiségű zsoldot. A szpáhi rangfokozata is a birtok arányában volt meghatározva: azon birtokot, mely ötezer oszporától húsz ezer oszporáig felható jövedelmet hajtott be, timárnak s birtokosát timárli-nak nevezték; a húsz ezer oszporánál többet jövedelmező birtoknak ziamet s birtokosának zaim volt neve. A szubasik, a szpáhi őrmesterei birtok különösen ziameteket; az alajbégék, kik a szandzsák-bégek alkaptányai voltak, még nagyobb birtokokban részesülhettek. A birtok és rangszerzés csak karddal és a harcmezőn volt lehetséges: a ki százától tíz oszporával akarta jövedelmeit nevelni, annak egy ellenség fejét vagy nyelvét kellett előmutatni; a ki tizenöt fejet vagy nyelvet tudott szerezni, ziametet kapott jutalmul.

Magyarországnak a török által meghódított részeiben háromféle czime volt a birtoklásnak, úgymint:

1-or a meghódított föld nagyrésze fentartatott a császári magán kincstár vagy belső kincstár szá-

mára, melynek neve török nyelven kaszinek volt s az általa használt birtok khasz- vagy belső birtoknak nevezetett. Ilyen birtok volt vidékünkön a nagyobb városok egész serege, mint Kecskemét, Nagykőrös, Czegléd, Jászberény, Mezőtúr, Dévaványa, Hódmezővásárhely, melyek a császári belső kincstárba adóztak. Ily helyeken a lakosok tulajdon birtokjoga el volt ismerve; ezekre nézve kizárólag a seri névvel nevezett mohamedán szent törvények alkalmaztatottak, melyek szerint a lakosok csak tizedet és harácsot, azaz kézpénzben fej- és földadót fizettek s azért ezen földek kharadz-földeknek is nevezetettek.

2-or a kisebb városok és falvak a szpáhi javadalmasására hűbéri birtokul, azaz kilidzs-ekül voltak kiosztva és általában erszi múri azaz országos földeknek nevezetettek; az ily birtokon élő jobbágyok a tizeden és harácson kívül még egyéb önkénytelen kirovott adókat és illetményeket is fizetni tartoztak, mert az ily földek nem a seri azaz szent törvények, hanem a kánun-náhme nevezetű önkény szabta későbbi törvények szerint kezeltettek.

3-or némely földek a papok és mecsetek számára osztattak ki és vakuf nevet viseltek; ezek elidegeníthetlen hitbizományképen kezeltettek; róluk részletes adataink nincsenek s csak annyit tudunk, hogy hazánkban Karánsebes környékén a török uralkodás idején ilyenek is voltak.

A korunkig eljutott történelmi adatok szerint, szerencsések voltak azon városok, melyeknek, mint például Kecskemét, Nagykőrös stb. földesurok a császári kincstár volt: mert azok adója állandó maradt, sőt ha veszedelem vagy szerencsétlenség érte őket, még adóelengedést is nyertek; ilyen adóelengedés példáját tünteti föl 3-ik Mohammed szultánnak 1598-ik évben a budai vezirpásához, ottani defterdárhoz és kádihoz intézett pompás rendelete, mely a város levéltárában maig is eredetiben őriztetik, magyar fordításban pedig eképen szól:

„Jelen császári magas névjegy érkezével tudtúl adatik, különösen neked ki defterdár (kincstárnok) vagy, hogy a budai kerületben eső Kecskemét lakosi hozzám folyamodványt intéztek, melyben előterjesztik, hogy városuk évenként kétszáz ezer oszpora adót fizetett; a közelebbi háborús évek alatt azonban a győzelmes (török) seregek megtámadásai s a tatároktól félelem miatt a lakosságunk nagy része elszéledt. Ehez járult még, hogy ez utóbbiak (tatárok) által mindenükből kizűszítették s magukra lévén hagyatva, végképen elszegényedtek. E miatt adózási kötelességeket, hacsak az alább nem szállítatik, nem teljesíthetvén, szintén kénytelenek lesznek elszéledni. Kérik azért az említett városbeliek, hogy évi adójuk, addig mig magukat összeszedhetik s erőre kaphatnak, hetvenötezer oszporával kevesbítették s évenként csak százhuszonötezer oszporát tartozzanak fizetni. Ehez képest jelen magas parancsamat bocsátottam ki, hogy ezentúl az eljárás ennek értelmében történjék. Ugyanis az említett jobbágyok évi adója hetvenötezer oszporával alább szállítatik s jövőre összes vagyonuktól százhuszonötezer oszporát tartoznak fizetni. Ennél több egyetlen oszporával se vétessék tőlük! Az alattvalók szaporodására ügyelni kell. Majd ha egyszer össze-

TÁRCZA.

Shakespeareiana.

Ha tévedező szemed nem lelve nyugpontot szerte csapong, s lelkedet ismeretlen érzelmek árja tölti be, mult, jelen és jövő elmosódott képet tár eléd s bár semmit sem vesztettél, nem tudod mid hiányzik, — mert folyton keresésen éred tenmagadat, — akkor szived minden dobbanása azt súgja: szeress.

S ha megszokott kedvenc tárgyain szemed többé nem csügg az előbbi ragaszkodással, hanem tétovázva eped, — ered minden lüktetése azt jelenti: szeretsz.

Es ha szemed elveszti fényét, mereven néz mindenre és mindenre, majd égetően fellobban, kárhozatot, boszút és gyűlöletet szikráz, — véred szabálytalan pezsgése azt tanúsítja, hogy szeretted.

Ime! a szem a lélek tükre! nyitott könyv annak, a ki olvasni tud belőle, s ha a szemről irnék, nagyon helyén valónak találnám bölcséleti fejtegetését, eme egyik legszebb dalunknak:

Nézz rózsám, a szemembe,

Mit olvass ki belőle?

Ugy-e azt mondja, ugy-e azt mondja,

Te vagy az angyalom, ragyogó csillagom.

De népdalainkra, s abban rejülő nemzeti közkincseinkre talán máskor még visszatérek. Egyelőre a szerelemmel foglalkozom, nem a magaméval,

nem is a tiédde olvasóm! hanem Hamlet és Ophelia szerelmével.

Az avoni hattyúnak a dán királyfőről irt remek drámája nálunk nem részesül annyi figyelemben, mint a mennyiben részesülnie kellene, sőt még annyiban sem, mint a mennyit megérdemel. A fővárosban az öregebb Lendvay és Egressy Gábor után, ifjabb Lendvay Márton és Egressy Ákos iparkodott Hamlet szerepével megbirkózni. Arattak sikert, de elődjüket nem voltak képesek elérni. S így itt is kérdezhettük magunktól; régi dicsőségünk, hol késel az éji homályban?

Voltak kétségekívül sokan, a kik a nagy feladat megoldására több-kevesebb eredménnyel vállalkoztak, de ezek jelentőségre alig emelkedvén, nem vehetik rossz néven, ha érdemeik méltánylására magamat hivatva nem érzem.

S ha a fővárosban nem akad alkalmas Hamlet-szereplő, nem valószínű, hogy ilyen a vidéken nagyobb számmal legyen: Az az egyikét színesz, a ki Hamletjét betéve tudja, vele álmodik, róla ábrándoz, s vajmi gyakran tövises pályáján „a lenni, vagy nem lenni“-ben megtanult kételyekkel vigasztalódik, kevesebb buzgalmat kifejtő társai miatt nem képes az előadásnak azon egyöntetűséget megadni, melyet, mint az apostolokba a szentléleknek, egy láthatatlan szellemnek valamennyi szereplőbe bele kell árasztania.

S így gyéren jutunk hozzá, hogy Hamletet lássuk, még gyérebben, hogy jól lássuk, pedig a királyfi kevésbé kitűnően elvárva is jobban megérdemli a végignézet, mint sok más kifogástalan előadás mellett.

S ha szomorú tapasztalataink vannak a szí-

nészet terén, azt sem tagadhatjuk, hogy az irodalom követ el mulasztásokat.

Shakespearenek lefordításán kívül, melylyel legjobb nevű íróink, Vörösmarty, Petőfi, Arany, Szász Károly, Rákosi stb. foglalkoztak, nálunk még nem igen történt egyéb. Mert, ha a Kisfaludy társaságnak kiadványait nem nézzük, a színházi kritikásoknak helylyel közzel bírátaikba csusztatott megjegyzéseiket leszámítva, — bizony soványra marad Shakespeare-irodalmunk.

Másutt egész köteteket irnak össze egy-egy darabról, s minden év meghozza a maga dús termését. Kétség sem fér hozzá, hogy a sok között van selejtes is, de ez a dolog természetében fekszik. Az emberek az igaz prófétákat az álprófétáktól előbb-utóbb megkülönböztetik, s időnként akad egy-egy megváltó, a ki a templomban üzrekedő kalmárok háta felett megsuhogtatja korbácsát.

Hamlet valamennyi között legtöbb figyelemben részesül.

A hivatott és a hivatatlan egyaránt érdeket iparkodik kelteni a nagy britt e műve iránt. A lángelméjű Góthe regényben magyarázza, s Gervinus Shakespeare-ről irt művében szokott alaposágával fejtegeti a főgyének jellemét, a darab meséjét, s a mese eredetét.

Nálunk legbehatóbban Greguss Ágoston foglalkozott Shakespearevel, s a „Budapesti Szemle“ e nem eléggé ajánlható folyóiratunk évi folyamait tartalmaznak tőle eredő egyes széptani tanulmányokat, melyek hazai drámánkat is felölelik. Azonban nem kell azt hinnünk, hogy többi íróinkra nézve Shakespeare nem létezik. Tárczairodalmunk

szedték magukat s erőre kaptak, ismét az előbbi kivetés szerint tartoznak vagyontól adózni stb.

Ilyen kegyelmes császári levelek már nagyobb számban fedeztettek fel a többi városok levéltárában is. (Folyt. köv.)

A víz természettani és vegytani sajátságai.

— Előadta az „Olvasókör” helyiségében márczius 25-én Potácy János tr. —

(Vége.)

A víz azon tulajdonságánál fogva, hogy igen sok testet feloldani képes, a természetben, a hol oldható anyagokkal jön érintkezésbe, azokat menten feloldja. Az ásvány-, állat- és növényvilágban végbemenő anyagcserének hathatós és lényeges tényezője lévén: épp azon anyagcserének termékeit fel is oldja, hogy őket ismét a nagy körfolyamba juttassa.

A szilárd testek, melyek a vizekben általában feloldva találhatók, mész, magnezia és alkali sók. Kénsavas és salétromsavas sók. Ammonia sók. E feloldott szilárd testeken kívül tartalmaz a víz még magában elnyelve különféle gáznemeket; nevezetesen: élelyt — oxygent — légenyt — nitrogent —, szénsavat, sósavat. Végre még szerves testeket is foglal magában, melyeket a víz a légtengerben lebegő porrészecskékből vett fel.

De nem minden vizek egyenlő mennyiségben tartalmaz idegen alkatrészeket magában. A tenger-vizek legtöbbet, a kút-vizek kevesebbet, a folyók még kevesebbet; sőt léteznek források, melyek rendkívül csekély mennyiségű szilárd részeket tartalmaznak feloldva. Így a neustadti városi vízvezeték viz 1 kilogrammban csak 0.056 gramm sókat tartalmaz, tehát körülbelül 80-szor kevesebbet, mint némely pesti kút-víz.

Vajjon kell-e az ivóvíznek bizonyos mennyiségű szervesanyagokkal bírnia vagy sem, — ez oly kérdés, mely még mindig vitákra ad alkalmat. Az orvosok és vegyészek legtöbbjének nézete szerint minél tisztább a víz, azaz minél kevesebb szilárd alkatrészeket tartalmaz feloldva, annál jobb és egészségesebb ivóvíznek. Sőt azt is állítják sokan, hogy a destillált víz kellően lehűtve és elegendő mennyiségű levegővel keverve, egyike a legjobb és legegészségesebb italoknak.

Általában azonban azt lehetne mondani, hogy az ivásra használandó víz friss, átlátszó, szagtalan, igen gyenge és ne kellemetlen ízű legyen; mert ha a víz izetlen, vagy pedig sós vagy édes ízű: akkor vagy kevés levegő és szénsav van benne, vagy pedig igen is sok idegen sós alkatrész. A jó ivóvíz további feltételeihez még az is megkívánatik, hogy könnyen oldja a szappant, a nélkül, hogy feltűnő sok oldhatlan válmány (mész és magnezia-szappan) képződjék s hogy főzelékek, különösen hüvelyes-magvag főzésére alkalmas legyen.

Ha az egyes gázalakban elnyelt alkatrészeket tekintjük, azt lehet mondani, hogy a szénsav, — ha mint szabad szénsav foglaltatik a vízben, annak az egészségre csak előnyös tulajdonságait idézi elő; frissítőleg s üdítőleg hatván a szervezetre.

Szükséges a közönséges levegőből is bizonyos

mennyiségnek mindig jelenlenni a vízben, mert igen valószínű, hogy az oxygen — élely — tökéletes hiánya vagy csak igen csekély mennyiségben való jelenléte bizonyos betegségeket idéz elő, mint a minők némely alpesi völgyekben, — hol efféle vizet használnak, — szoktak fellépni. — De szükséges az elnyelt levegő jelenléte a vízben azon élőlényekért is, melyek abban élnek. — Ha az elnyelt élely hiányzik a vízből, azt lehetne következtetni, hogy azt a vízben élő mikroszkopikus szervezetek életfolyama fogyasztotta el, miből közvetve azt lehet következtetni, hogy e víz rothadási terményekkel van fertőztetve.

A mi a szerves alkatrészeket illeti, ezekre nézve azt lehet mondani, hogy minél csekélyebb mennyiségben foglaltatnak valamely ivóvízben, annál kevésbé ártalmas az. Mert oly vizek, melyek szerves alkatrészeket foglalnak magukban, kiváló könnyűséggel mennek rothadásba.

A szilárd alkatrészek mennyiségét illetően azt mondhatjuk, hogy kilogrammonként $\frac{1}{2}$ gramm szilárd alkatrész azon határ, melyre valamely ivóvízben levő sómennyiség rughat. Ha ennél több van jelen, akkor az emésztésre nézve már ártalmasak.

A magnezia sók, nevezetesen a keserű só és a kénsavas sók közül a gipsz; továbbá a salétromsavas sók és ammon sók mind oly testek, melyek ha a vízben feloldva foglaltatnak, annak használhatóságát ivásra, főzésre és mosásra tetemesen akadályozzák. A salétromsavas sók és ammon sók ugyan fontos szerepet vihetnek gazdasági szempontból, ha a vizet öntözésre használják, továbbá a gipsz tartalmú víz is némely növényeknél, de a fentebb jelzett esetben: közegészségügyi szempontból károsak.

Azon vizek, melyek tetemes szilárd részeket tartalmaznak feloldva, kemény vizeknek, melyek rendkívül keveset, vagy épen semmit, lágy vizeknek nevezetnek. A kút-vizek, források stb. kemény vizek, a folyó és esővizek lágy vizek.

Sokszor szükséges, mielőtt különböző célokra használni akarnók, megtudni, vajjon kemény, vagy lágy vízzel van-e dolgunk s mily nagy fokban bírja a víz azon általános jellemző sajátságát?

Ennek megtudására legegyszerűbb és legérzékenyebb kémszer a szappanoldat.

A kérdéses vízből egy bizonyos mennyiség leméretik s addig adatik hozzá szappanoldat, míg oldhatlan, túros csapadék kiválása mellett állandó hab keletkezik. Ha tudjuk, hogy szappanoldatunk milyen tömény, s azt is megfigyeljük, hogy mennyit fogyasztottunk el belőle az állandó hab keletkezéséig, a víz keménységi fokát számokkal is képesek vagyunk kifejezni s így párhuzamban egymás mellett több víz keménységi fokát meghatározni. — Sokszor, ha csak azt akarjuk tudni, kemény-e a víz, melyet valamely célra fel akarunk használni, elégséges, ha a vizet csak felforraljuk. Ekkor a vízben oldott kettős szénsavas sók felbomlanak: a szénsav egy része elszáll s a vízben maradt közönyös szénsavas mész, mint oldhatlan válmány, fehér por alakjában az edény fenekén és falán marad leülepedve.

A lágy vizek szappanoldattal kezelve oldhat-

lan csapadékot nem adnak, s forralva sem válik ki belőlök fehér poralakban a szénsavas mészeny.

Minthogy a természetben előjövő vizek mind tisztátalanok, s igen sok úgy használva, mint előfordulnak, az egészségre nézve káros lenne: sokféleképpen igyekeztek azt, mielőtt ivásra vagy főzésre használták volna, tisztítani.

A víz tisztítása történhet mechanikai és chemiai úton.

Mechanikai úton az által, ha a vízben foglalt lebegő részecskéket vagy leülepedés, vagy pedig szűrés által távolítjuk el. Kicsinyben csakis a mesterséges szűrés, nagyban pedig a természetes leülepedés, némelykor mesterséges szűréssel együtt alkalmaztatik. — Nagyban legtöbbször czélszerűen készült, homok szűrőkön történik a víz megszürése, melynek felső rétegét apró kavics s alább mindig vékonyabb-vékonyabb fővenyréteg képezi. E szűrők leginkább azon víztartók vízének a tisztítására rendeztetnek be, melyek nagy városokat látják el vízvezetékkel vízzel.

Kisebb házi használatra a csontszén szűrők igen alkalmasak s meglehetősen elterjedtségnek örvendenek. Ez anyag kitűnő víztisztító szer, a mennyiben a folyadékban foglalt netáni festőanyagokat és egyéb szerves anyagokat is eltávolítja. Likacsosságánál fogva a szilárd anyagokat az ártalmas gypsszel együtt magába veszi.

Ami vegyi, vagy chemiai tisztítását illeti a víznek: úgy látszik, már a régi korban foglalkoztak ez eszmével. — A Szajna vizét Párizs mellett egy darab timsóval kell tisztítani. Kelet indiában sok folyó vizét nem ihatják, míg a növénytudósok által úgynevezett strychnos potatorum gyümölcsével meg nem tisztítják. Egyiptomban pedig keserű mandolát dörzsölnek az edény oldalára, melybe a Nil folyam iszapos vizét töltik; — az által tisztul meg. A tisztulás oka mindenütt ugyanaz.

Mihelyt a vízbe tesszük az érintett szereket, azonnal kiválik és összefut a vízben levő fehérszínű anyag, s a víz egyéb tisztítatlan részeit is felveszi magába. Így tisztítják a bort és egyéb folyadékokat is tojásfehérével.

Már a legrégebb időkben is ismerték a víz-tisztítás azon módját, mely Bordeaux körül ma is divatban van. Ott t. i. tölgy, vagy cserfa darabkákat vetnek a vízbe, melynek cserző-anyaga ugyanazt eszközözi, a mit a fentirt szerek. A biblíában is olvassuk Mózes izrael a vörös tengertől, és menének a Súr nevű pusztába, és midőn harmadnapig mentek volna a pusztán, nem találának vizet. És midőn jutottak volna Márah nevű helyre, nem ihatják vala Márah vizét, mivelhogy azok keserűek valának: azért nevezték azt Márahnak. Annakokáért morog v a a nép Mózes ellen, ezt mondván: mit igyunk? Mikor azért kiáltott volna az Urhoz, mutata az Jr neki egy fát, melyet midőn a vízbe vetett volna, megédesedének a vizek.

Isten úgy rendelte, hogy a természetben a baj mellett az orvosszert is feltaláljuk. Csak ismeretre van szükségünk, hogy azt azonnal alkalmazhassuk. De az ismeret hosszas tapasztalás, sok ember-élet eredménye; rövidebb úton megtanít rá a tudomány, az emberiség tapasztalatainak eme rendszeres krónikája.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A polgári leányiskola** növendékeinek május hó 30-án a talfai erdőben megtartott majálisa kitűnően sikerült. A gyermekek tavaszi ünnepe volt az, hol mindenki osztályosa volt a játszi kedvnek s sorsosa a gyermeki pajzánsgoknak. A majálisra a szülők, rokonok és érdekelték nagy számmal rándultak ki s gyönyörrel szemlélték a fiatal leánykák örömtől sugárzó arcát, gyermeki kedélyességüket, a diákok sans gène viseletét s elkövetett apró bohóságukat, táncukat, melyhez az úgynevezett Dada Jani bácsi szolgáltatott zenét, ugyancsak keresztbe tevévönőjét. Elvezetett nyújtott mindenkinek e tavaszi mulatság, mert nem észlelheté azt, mi a nagyok mulatságaiban annyira kéri, feszességet, melyet az elegancia szellemnküli utánzása csak a férfi és nővilág magatartására nem tapasztalá, hogy ugyanazon polgári állású egyének gyermekei egymástól elszigetelték volna magukat, mire a nagyoknál a háttér-hez (?) való tartozás hite készlet. — A majális esti 8—9 óra közt ért végett s tekintve a soha fel nem bomlott rendet, a polgári leányiskola tanító-testületének a növendékek irányában tanúsított figyelmét s gondosságát, a minden tekintetben kitűnően sikerült mulatságot, az nemcsak a gyermekek, de a szülőknel is édes emlékeket fog hagyni maga után.

— **Jótekonycélú előadás.** Több műkedvelő, jobbára jogászok és tanulók által f. hó 3-án, azaz vasárnap, a jogász-segélyegylet javára és a reform. főiskolai tornahelyiség újbóli felszerelési költségeinek fedezésére, a színház helyiségében táncvizsgálommal összekötött színelőadás fog rendeztetni. — Az előadandó darab címe: „Tündérlak Magyar-

nem egy ily gyöngyöt tartalmaz elrejtve, s a megszünt „Reform“, különösen pedig a „Budapesti Közlöny“ előbbi évfolyamainak vasárnapi számai avatott kezékből eredt cikkeket foglalnak magukban. A napi sajtó megtette a mit tehetett más lapjainknál is.

Valóban kívánatos volna, hogy drámai fejtegetéseink lajstromát bírjuk, mert a szétszórtan előforduló különféle cikkekre csak úgy bukkanhatunk, mint a vak tyúk a szemre, — véletlenül.

Mennyivel méltóbb bánásmódban részesül a nagy költő másutt! Csak természetesnek találhatjuk, ha vagyons honfiai egyleteket alakítanak, melyeknek kizárólagos feladata vele és műveivel foglalkozni. Mondanom sem kell, hogy műveire vonatkozó felolvasásoknak megvan a saját közönsége, hogy képzett művészek és műkedvelők darabjaiból előadásokat rendeznek. De itt nem állapodtak meg. Az egyes darabokat magyarázó jegyzetekkel látják el, a közhasználatból kikopott szó eredeti jelentését felkutatók, s saját édes hazai nyelvükön irt művekhez magyarázó szótárt készítenek. Irving nevezetű angol színész több mint százszor lépett fel Hamletben telt ház előtt az elmúlt év folyamában. Világhírű művész elődei a shakespearei daraboknak állandó közönséget teremtettek, mely sem fáradságot, sem költséget nem kimél, minél tökéletesebb előadás megteremtésére.

A németekről sok jót és sok rosszat el lehet mondani. Az ő Hamlet irodalmuk egymaga kitétt jóformán annyit, mint a többi nemzet Shakespeare irodalma. A mit egy szobában íróasztal mellett el lehet végezni, abban a némettel nem bír más versenyezni. A neveltségességig tulhajtott alapos-

sággal iparkodnak megmagyarázni a megmagyarázhatatlant is, s így nem csodálkozhatunk rajta, hogy itt-ott üres kalászt csépelnek. De vannak közöttük olyanok is, a kik a gyakorlati élet követelményeit szem előtt tartva, tartózkodnak minden túlzástól, eredeti felfogást tanúsítanak, s kilépve a régi nyomokból, önálló irányban haladnak. Ekként a mit egyik rész az emberi józanság ellen vét, a másik rész azt jóváteszi, s így helyreáll az egyensúly. Bécsben Sonenthal hazánkfia és Levinczky arat hirt, nevet és dicsőséget, Berlinben Devrient nevével dicsekszenek; mint mind-megannyi derék shakespearei szereplő.

A francziák színi költészet leginkább elment állt a csatornán túlról jövő szellemi áramlatnak. Drámai irodalmuk remekei egészen érintetlenek a szomszéd nemzet befolyásától. Saját, és helyesebben elsajátított talajon mozogva, számúztek földjükről minden idegen csemetét. S habár hódolnak Nagy Brittanian szülöttjének, kevesebbet veszik igénybe, mint mások, mert színi irodalmuk, valamennyi élő nemzeté között a leggyümölcsözőbb.

Spanyolország kevés realistikus irányban hódol a drámának. Mindkettő annyit tett, mint mi, — lefordította Shakespeare, s néha-néha színpadra (betűszedő: nem színpadra) vonja. Az olaszok közül újabb időben Rossi s Salvi lép fel Európa különféle színpadain shakespearei szerepekben; Budapesten is bemutatták magukat; babért arattak.

(Vége következik.)

honban, Szentpétery előnyösen ismert népszim-
műve. A jótekonyczel érdekében bátorokunk a
nagyérdemű közönség figyelmét az előadásra fel-
hívni.

— **A helybeli ügyvédikar** erdei multság ren-
dezését tervezi, mely június hó folyamán lenne
megtartandó.

— **A vásártéren levő** tábori helyiségben f. hó
31-én zeneestély lett tartva, hova ezren és ezren
rándultak ki részben a plakáton hirdett óriási
tűzijáték megsemmisítésére. A közönséget azonban
ugyancsak felülte a tábori vendéglős, mert
tűzijáték volt ugyan, de olyan, a melyből nem
kíván többet a közönség s többé alig is fog a ven-
dégelős úr által készített térre menni.

— **A kecskeméti vidéki gazdasági egyesület** f.
évi június hó 3-án d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órakor saját helyi-
ségében a párisi világtárlat tárgyában választmányi
ülést tart.

— **A vasúti sétány cukrász** kioszkjánál e
héttől kezdve szombat és vasárnapon d. u. az első
zenekar fog játszani, a mi — reméljük — a külön-
ben is szép és kedvelt helyet még inkább látoga-
tattá teendő. — A sétáló közönség szaporodása ese-
tén még egy más köznapon is lesz tüzene, a mit
a distinguált közönség érdekében ohajtunk is.

— **A f. hó 31-én tartott** néptanítói egyesület köz-
gyűlése elhatározta, hogy jövő kedden azaz június
5-én az összes községi népiskolák majálist tartan-
danak, mire a t. cz. szülők, valamint minden
tanügyi barát ezennel tisztelettel meghívtnak. A
közgyűlés megbízásából Klauber János egyl. jegyző.

— **„Csok Jása“** a török küldöttség magyaror-
szági látogatásának emlékkönyvére, melyet Erődi
Béla szerkeszt, kaptunk előfizetési felhívást. Az
emlékkönyv érdekes tartalommal fog megjelenni s
egész terjedelmében leírja török vendégeinknek
Budapesten való időzését. Az emlékkönyv 8 kép-
pel is lesz díszítve, közte a Magyarországon járó
török küldöttség 15 tagjának arcképeivel is. Elő-
fizetési ára 1 frt., díszkötésben 2 frt., mely ösz-
szeg a Franklin-társulathoz Budapestre küldendő.
Ajánljuk ez emlékkönyvet a n. é. közönség figyel-
mébe.

— **„Röpke levelek“** czim alatt Balassa Gyar-
maton új szépirodalmi lap indult meg. A hozzánk
beküldött mutatóanyag egyesén van összeállítva.

— **A kecskeméti rom. kath. főgymnasiumban**
az évi nyilvános vizsgálatok június hó 12-én veszik

kezdetöket s ugyanazon hó 27-éig folytattatnak,
melyekre a t. cz. szülők meg a tanügyi barátai
tisztelettel meghívtnak. — Magántanulók vizsgá-
latai június hó 28-ára lőnek kitűzve. Kecskemé-
ten, 1877. évi június hó 1-én. Az igazgatóság.

— **Nyílt köszönet.** A helyi állami főreáltanoda
kitűnő növendékeinek megjutalmazására: a „kecs-
keméti kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank“
negyven osztrák értékű forintot, a magy. kir. ter-
mészettudományi társulat négy nagybecsű köny-
vet, t. Tóth László nyomdatulajdonos úr egy csá-
szári aranyat, t. Erdélyi Ferencz könyvkötő úr
„Deák-album emlékkönyv“-et kegyeskedtek aján-
dézni. Fogadják az ifjúság nevében legforróbb
hálámát az intézet felvirágzására és az ifjúság ser-
kentésére irányzott nemes hajlamukért. Dr. Dékány
Ráfael, igazgató.

— **Kimutatás** a török küldöttség fogadtatási
költségeinek fedezésére begyűtt összegekről: I. A
Cassino ivén adakoztak: Kiss Miklós 5 frt.,
Madarassy László 2 frt., Szeless József 1 frt., Erdősi
Imre 1 frt., Csabay Imre 1 frt., Dékány Mihály
1 frt., Belák Albert 1 frt., Keresztes János 1 frt.,
Csillag Antal 1 frt., Lestár Péter 1 frt., Liphay
Pál 1 frt., Vámos Béla 1 frt., Tassy Pál 1 frt.,
Molnár János 1 frt., Molnár Frigyes 1 frt., Dékány
István 1 frt., Tomaskó Jakab 1 frt., Hoskó József
1 frt., Milhoffer István 1 frt., Dr. Scheiber Ignác
1 frt., Kada Elek 60 kr., Csorba Károly 60 kr.,
Gyenes István 50 kr., Máté Sándor 50 kr., Sántha
Kálmán 50 kr., B. Kiss Mihály 50 kr., Dr. Schwarcz
László 50 kr., Buttinger Antal 50 kr., Bleyer
Ignác 30 kr. Összesen: 29 frt. 50 kr. — II.
Móczár András úr ivén adakoztak: Tóth József
2 frt., Nyúl Mihály 2 frt., Bende György 1 frt.,
Móczár András 1 frt., Rimóczi Mihály 1 frt., Mol-
nár Lászlóné 1 frt., Szesztki János 1 frt., Fekete
Antal 1 frt., id. Csáky József 1 frt., ifj. Csáky
József 1 frt., Csáky Mária 1 frt., Bábiczy József
1 frt., P. Fekete János 1 frt., Csáky Ferencz 1
frt. 25 kr., ifj. Máté László 1 frt., Szívák Márton
50 kr., Illés István 50 kr., Sz. Kovács Mihály 50
kr., Nagy István 50 kr., Faragó Vendel 50 kr.,
Domokos Gáspár 50 kr., ifj. Dégi László 50 kr.,
Gáspár János 50 kr. Összesen: 22 frt. 25 kr. —
III. Dékány Imre úr ivén adakoztak: Dékány
Imre 1 frt., Mádi János 1 frt., Zombory László 1
frt., Patay Sámuel 1 frt., Ujszászy Imre 1 frt.,
Szegedy György 1 frt., Dr. Nagy Mihály 1 frt.,

Móczár Gábor 1 frt., Balla József 1 frt. Összesen:
9 frt. — IV. Az irodai iven adakoztak: Németh
Dániel 2 frt., Tóbi Boross Mihály 1 frt., Bóka
Zsigmond 1 frt., Zolnay Antal 1 frt., Györfy
Balázs 1 frt., Mádi Sándor 1 frt. Összesen: 7 frt.
— V. Kisebb összegekben bejött Katona Zsigmond
úr ivén 3 frt. 50 kr., Nagy Imre úr ivén 2 frt.
60 kr., Klein Gyula úr ivén 2 frt., Végh Lajos
úr ivén 1 frt. 90 kr., Tóth Dezső úr ivén 1 frt.,
Kálmiczky János úr ivén 50 kr. Összesen 11 frt.
50 kr. — VI. Elárusított jelvényekből bejött 4 frt.
— Az összes bevétel tehát: 83 frt. 25 kr. — A
kiadás tesz összesen: 22 frtot. — Marad tiszta be-
vétel: 61 frt. 25 kr. — Ezen összegből a konstan-
inápolyi magyar küldöttség tagjainak itt időzése
alkalmáról fenmaradt, és a 9-es bizottság elnöke
által sajátjából fedezett deficit törlésére fordít-
tatott: 24 frt. 55 kr. — A még megmaradó ösz-
szeg t. i. 36 frt. 70 kr. a törökbesültek javára
begyűtt adományokhoz csatoltnak. — Midőn e nyil-
ványos számadást a nagyérdemű közönség elé ter-
jeszteni kötelelességünknek ismerjük, nem mulaszt-
hatjuk el egyszersmind a legmélyebb köszönetün-
ket fejezni ki úgy a szives adakozóknak egyen-
ként, valamint és különösen Nagy Mihály úr (Ca-
sino féle iv), Móczár András, Dékány Imre, Ka-
tona Zsigmond, Nagy Imre, Klein Gyula, Végh
Lajos, Tóth Dezső, Kálmiczky János urak mint
ívtartók és gyűjtőknek, — továbbá a helybeli tűz-
oltó-egylet tagjai, s főképen Kubinyi Konrád
főparancsnok úrnak, szives közreműködésükért, —
a „Népkör“-nek az átengedett zászlókért, s végül
Sziládi Lajos úrnak, ki a szükségelt falragaszokat
minden díj nélkül volt szives kinyomatni. Kecke-
mét, 1877. máj. 24. A fogadtatást rendező bizott-
ság nevében: Kovács Pál elnök. Hevesi József
jegyző.

Szerkesztői üzenetek.

— A hozzánk május hóban beküldött cikkek és költe-
mények közül azok, melyekre választ nem adánk, közlésre
nem találtattak alkalmasoknak.

— „Egy selyemruha.“ Sorát ejtjük.

Főmunkatárs: Felelős szerkesztő:
KISS LAJOS. Dr. TASSY PÁL.

H I R D E T É S E K.

6190. sz.
p. 1877.

Hirdetmény.

96 (1—1)

A kecskeméti kir. törvényszék részéről ezennel köz-
hírré tétetik, miszerint Gyenes István közjegyzői jelölt,
mint Dömötör Sándor kecskeméti kir. közjegyző elfogadott
helyettese, ezen kir. közjegyző irodájának vezetőjét 1877.
évi június hó 1-től július hó 1-ig terjedő időtartamra át-
vette.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszék 1877. május 28-án
tartott polgári üléséből.

Szappanos Sándor, Kovács József.
tanácsjegyző. kir. törvénzéki h. elnök.

8816. sz.
1876.

Árverési hirdetmény.

A nagy-körösi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság
részéről közhírré tétetik, miszerint Steiner Sámuel és fia
ezég felperes részére 200 frt. tőke követelése és járuléka ki-
elégítése végett, végrehajtást szenvedett alperes Birkás István
és Nagy Szép Katalintól bírólilag lefoglalt a P. kocséri 159.
számú telekkönyvben (456—459., 654—656.) részlet szám
alatt foglalt s neveikre beírt tanya- és homokföldök — tarto-
zékaira, — melyek becsértéke 2409 frt. o. é. a nyilvános
árverés elrendeltetett és árverési határidőül 1877. évi június
23. és szükség esetében 1877. évi július 23. napjának mindég
d. e. 9 órája a p. kocséri községi házánál akként tüzetett
ki, hogy első alkalomkor az árverés alá bocsájtott ingatlanság
becsáron alul el nem adható.

Venni szándékozó tartozik a becsértéknek 10%-át kész-
pénzben bánatpénzül az árverési kiküldött kezeihez letenni,
különben az árverésben részt nem vehet.

Az árverési feltételek, melyek az árverés előtt felol-
vastatnak, az árverést megelőzőleg mindenki által a telekvi
hivatalban megtekinthetők.

Felszólítottak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen
telekkönyvi hatóság székhelyén vagy ennek közelében lak-
nak azíránt, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő
képviseletésük végett e járásbíróóság székhelyén megbizozottat
rendeljenek, és azok nevét s lakását az eladásig jelentsék be,
mert ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok által
fognak képviseltetni.

A perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhívtnak
mindazok, kik a fentebb kijelölt javak iránt tulajdonjogi vagy
más igényt, vagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnek,
hogy kereseteiket a hirdetmény közzétételének utolsó napjá-
tól számítandó 15 nap alatt ezen telekkönyvi hatósághoz
adják be, különben azok az árverés foganatosítását nem gá-
tolhatván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítottani.

Kelt a nagy-körösi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi
hatóságnál 1877. évi január hó 30-ik napján. 95 (2—1)

Pápai Zsiga,
kiküldött végrehajtó.

89 (6—3)

Mattoni-féle BUDAI KIRÁLY- KESERÜVIZ

szétküldik

MATTONI és WILLE, BUDAPESTEN
budai keserűsforrásoknak tulajdonosai.

2028.
1877.

Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság
részéről közhírré tétetik, hogy Kecskemét város közönsége
végrehajtónak Csorba Mihály végrehajtást szenvedő ellen
1594 frt. 72 kr. tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében
Csorba Mihálynak a pusztasági-ágasegyházi 32. sz. tjkben 40.
r. sz. a. foglalt s bírólilag 5294 frt. 50 kr-ra becsült szántóföld,
rét és tanyából álló fekvősége, — továbbá a kecskeméti 170.
sz. tjkben 195. r. sz. a. foglalt házból öt illető s bírólilag 775
frtra becsült fele rész az 1877. évi június hó 20-ik napján
d. e. 9 órakor mint második határidőben, ezen királyi tör-
vényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános ár-
verésen becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék telekkönyvi hiva-
tálban mindenki által megtekinthetők.

A kecskeméti kir. törvényszéknek, mint telekkönyvi ha-
tóságnak 1877. évi ápril hó 18. napján. 93 (1—1)

2593.
1877.

Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság
részéről közhírré tétetik, hogy Szakács Sándor végrehajtónak
Harkai Eszter végrehajtást szenvedő ellen vagyonszűkösség
megszüntetése iránti végrehajtási ügyében a peres feleknek a
kecskeméti 9316. sz. tjkben 205/b. r. szám alatt foglalt s bi-
rólilag 1625 frtra becsült házbirtokuk az 1877. évi június hó
7-ik napján d. e. 9 órakor mint második határidőben ezen
kir. törvényszéknek telekkönyvi hivatalában megtartandó nyil-
ványos árverésen eladatni fog.

Az árverési feltételek a törvényszék telekkönyvi hiva-
tálban mindenki által megtekinthetők.

A kecskeméti kir. törvényszéknek mint telekkönyvi hatósá-
gnak 1877. évi május 16. napján tartott üléséből. 94 (1—1)

Nyomatott Kecskeméten, Tóth Lászlónál. 1877.

Haszonbérlet.

Gál Mihálynak az ágasegyházi pusztán, az izsáki útba
eső, ágasegyházi csárda szomszédságában levő

200 hold birtoka

— gazdasági épületekkel ellátva — jövő sz. Mihály naptól
három évre haszonbérbe adandó.

Ugyan e mellett özv. Mészáros Zsigmondné asszonynak

500 hold birtoka

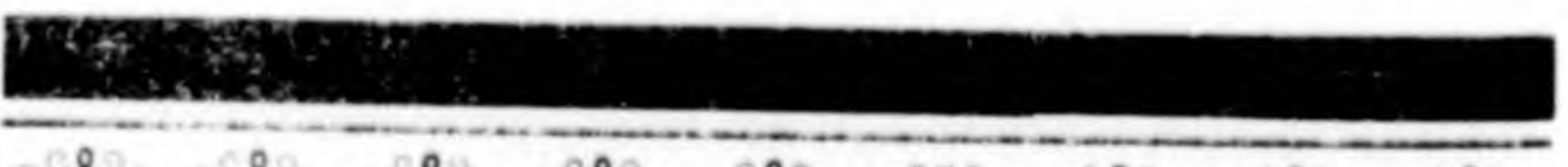
szinte haszonbérbe adandó. — Értekezni lehet Nagy-Körösön
a tulajdonosokkal. 97 (1—1)

Bútor-eladás.

Elköltözés miatt, egészen új, nem használt *elegáns*
bútorok, nemkülönben *háztartási eszközök*
eladandók.

Bővebb értesítést szerezhetni Wittmann Károly cukrász
úrnál. 98 (1—1)

Szőlő-eladás.

A kis-körösi-közön levő Ladányi József-féle 474 újat tevő
s esinos lakkházzal ellátott szőlő örök áron eladandó vagy
bérbe adandó

Közelebbi értesítést ad

Tassy-László.

99 (3—1)

Lovarda-útca 47. sz.

